

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2017

aruandeaasta lõpp: 31.12.2017

nimi: Mittetulundusühing Eesti HIV-positiivsete Võrgustik

registrikood: 80227321

**tänava/talu nimi, Õismäe tee 36-8
maja ja korteri number:**

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihnumber: 13511

telefon: +372 56506376, +372 6615130

e-posti address: aljjev@gmail.com

veebilehe address: www.ehvp.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	7
Bilanss	7
Tulemiaruanne	8
Rahavoogude aruanne	9
Netovara muutuste aruanne	10
Raamatupidamise aastaaruande lisad	11
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	11
Lisa 2 Raha	12
Lisa 3 Võlad ja ettemaksed	12
Lisa 4 Tööjõukulud	12
Lisa 5 Seotud osapooled	12
Aruande allkirjad	13

Tegevusaruanne

Organisatsiooni peamiseks eesmärgiks on HIV-positiivsete inimeste, HIVist puudutatud inimeste ja abivalmide inimeste ühendamine, kes pole üksikõiksed meie riigi tuleviku suhtes ning kes saavad toetada, esindada ja olla kasulikud HIV-positiivsete inimeste kogukonnale.

Lähtudes üldinimlikest väärtustest ja humaansuse printsiipidest on EHPV eesmärgiks HIV-positiivsete inimeste elukvaliteedi parandamine, ühendades mittetulundusühingud, riikliku sektori ning kommertssektori, eesmärgiga pakkuda kvaliteetset psühholoogiteenust, sotsiaalteenuseid ning eestkosteteenust.

Lisaks parandada ravikvaliteeti ja HIV-diagnostikat.

Võrgustiku loomisest peale on suurt rõhku pandud HIV-positiivsete inimeste erivajadustele, arvestades soolisi, vanuselisi ja käitumuslikke eripärasid, kuid samuti paigutumist konkreetse sotsiaalsesse gruppi.

HIV-positiivsete inimeste stigmatiseerimine mõjutab neid nii psühholoogilisest kui ka emotsionaalsest aspektist, samuti on sel otsene seos elukvaliteediga.

Stigma ja sellega kaasnev diskrimineerimine mõjutavad elutegevust, viies selleni, et HIV-positiivsed inimesed varjavad oma HIV-staatust. Selle tulemuseks on asjaolu, et nad loobuvad efektiivsest ravist, sotsiaalsest ja psühholoogilisest toest ja igasugusest muust võimalikust abist. Just seepärast on meie organisatsiooni üheks peamiseks tegevussuunaks saanud

HIV-positiivsete stigma ja diskrimineerimise vähendamine ühiskonnas. Tänu meie võrgustikule alustas 2006 a. tööd stigma ja diskrimineerimise komitee, mis 2009 aastal reorganiseeriti EHPV eestkoste osakonnaks.

Võrgustik on aktiivne nii riiklikul kui rahvusvahelisel tasandil. Soovime, et HIV-positiivsed inimesed saaksid kaasa rääkida seaduste loomisel, teenuste arendamisel ja nende monitooringul. Mõned sammud eesmärgi poole on juba tehtud. EHPV esindajad võtavad osa HIV-AIDSiga tegelevate riiklike komisjonide tööst ning üks võrgustiku esindaja kuulub riiklikusse komisjoni, mis planeerib ARV-ravimite tellimist.

Lisaks võtavad võrgustiku esindajad kuni 2015 aastani osa Teema-gruppide loomisest ja tegevusplaanide koostamisest, lähtuvalt riiklikule HIV-AIDS strateegiale.

Võrgustik on mitmete rahvusvaheliste organisatsioonide liige. Näiteks: ECUO, AIDS Action Europe, The global Health Council, ILGA, Civil Society Forum, Stop TB. Mitmel korral on võrgustiku esindajad võtnud osa HIV/AIDS teemalistest kõrgetasemelistest kohtumistest ÜROs.

Võrgustiku sihtgrupid

- HIV-positiivsed naised ja mehed.
- Rasedad naised ja lapsed.
- Narkootikumide tarbijad.
- Mehed kes seksivad meestega (MSM).
- HIV-positiivsed inimesed, kes viibivad kinnipidamisasutustes.

Meie printsiibid:

- Austus ja tolerantne suhtumine kliendi suhtes ning püüd mõista tema elulisi vajadusi.
- Anonüümsus ja konfidentsiaalsus.
- Soov saavutada aina paremaid tööalaseid tulemusi ning olla liidriks oma tegevussuunal.
- Meie tegevused põhinevad meie endi vabatahtlikul vastutusel.
- Selge arusaam sellest mille suunas me liigume ja miks.
- Kõigi meie ressursside suunamine saavutamaks parimaid tulemusi ja lahendamaks raskemaidki väljakutseid.
- Maksimaalselt edukas plaanide realiseerimine ja organisatoorse töökete lahendamine.
- Soov jääda parimaks HIV-positiivsete inimeste elukvaliteedi eest võitlevaks organisatsiooniks Eestis.
- Soovime pidevalt täiustada ja suurendada sotsiaalsete teenuste mahtu ja teha need HIV-positiivsetele inimestele veelgi kättesaadavamaks ja atraktiivsemaks kui nad hetkel on.

EHPV liidab paljusid organisatsioone mis pakuvad teenuseid HIV-positiivsetele inimestele. Meie organisatsioonil on üle 150 liikme.

Kasutame innovatiivseid lahendusi nii HIV-ennetustöös kui tugiteenuste pakumisel.

Oma töid ja tegemisi planeerime vastavalt väljatöötatud strateegilisele plaanile ning lähtuvalt kooskõlastatud tegevuskavadele.

Tegevuse suunad

- Meditsiiniteenuste kättesaadavuse parandamine ning tugiteenuste arendamine.
- HIV-positiivsete huvide kaitse ja eestkostmine.
- Tolerantse keskkonna loomine HIV-positiivsete inimeste suhtes.
- HIV-sfääris töötavate kodanikeühenduste organisatoorse võimekuse suurendamine.
- Vaatamata pidevalt kasvavale klientide hulgale ja riikliku toetuse vähenemisele HIV-ennetuse tarvis on meil siiski õnnestunud säilitada kõik pakutavad teenused kvaliteetsetena. Pidev kvaliteedikontroll, konsultantide ja teiste töötajate kvalifikatsiooni tõstmine, tõhus koostöö partneritega - sotsiaalsete ja meditsiiniliste teenuste pakujatega on meie jaoks prioriteetsed. Majanduslik järjepidevus ja strateegilistest suundadest kinnipidamine on hea kinnitus selle kohta, et meie võrgustik on tõsine ja väärikas partner ning perspektiivikas organisatsioon. Ühendada inimesi kes pole HIV-epideemia problemaatika suhtes ükskõiksed ja neid kes soovivad muuta rasket olukorda.
- Esindada HIV-positiivse kogukonna huvisid ühiskonnas ja teha koostööd riiklike struktuuridega.
- Hoida sidet HIV-aktivistide, võrgustiku, HIV-positiivse kogukonna ning ühiskonna vahel.
- Üles kutsuda kõiki huvilisi ning erinevaid organisatsioone koostööle, et lahendada ja leevendada HIV-probleemi meie riigis.
- Korraldada erinevaid aktsioone, koosviibimisi, ümarlaudu, arutelusid et tõmmata soosivat tähelepanu HIV-positiivsele kogukonnale.
- Suurendada inimeste teadmisi HIV-teemal.
- Läbi viia seminare, treeninguid ning arendada võrgustiku liikmeid.
- Luua esindused erinevates Eesti regioonides jagamaks infot, korraldamaks aktsioone, et saaks kiiresti reageerida kriisiolukordades ning saaks HIV-epideemiale seada raamid kogu vabariigis.

PROJEKTID

Psühholoogiline tugiteenus:

Narva, Jõhvi, Kohtla-Järve

Meie eesmärk on HIV-positiivsetele inimestele pakkuda vajalikke tugiteenuseid vaimse tervise, tööhõive ning elukvaliteedi parandamiseks. Võimaldame konsultatsioone, kogemusnõustamist, aitame toime tulla probleemidega. Oodatud tulemuseks on elukvaliteedi paranemine, sotsiaalse ja psühholoogilise pinge vähenemine, sotsiaalse kompetentsuse ja iseteadlikkuse tõus.

Pakume järgmisi konsultatsioone:

- Konsultatsioonid sotsiaalsetel teemadel – nii individuaalne kui grupiviisiline;
- Psühholoogiline konsulteerimine, ühisettevõtmised;
- „Võrdne-võrdsele“ konsultatsioonid, mis keskenduvad elule HIV-positiivsetena, hepatiidi põdejana ja narkomaanina.

Konsultatsioonide eesmärgid:

- Aidata HIV-positiivsetel toime tulla emotsionaalsete ja sotsiaalsete raskustega, mis kerkivad esile pärast HIV-positiivse staatuse teada saamist.
- Oluline on see, et HIV-positiivsel säiliks side ja läbisaamine oma pere ja lähedaste inimestega.
- Vajalik on HIV-positiivsetel õpetada käituma nii, et nad oleksid riskiteadlikud ning ei kannaks HIV-viirust edasi.
- Jagada teadmisi HIV-positiivse lähedastele ja sugulastele ning olla abiks kriisiolukordades.

Informeeritud patsient. Tugiprogramm.

Eesmärk:

Klientide motiveerimine regulaarseks ARV-raviks, et tagada patsiendile täisväärtuslik elu.

ARV-ravi pakutakse HIV-positiivsetele, et parandada nende elukvaliteeti, pikendada eluiga ja vähendada nakkusohtlikust. Tugiprogrammi eest on vastutavad "võrdne võrdsele" konsultandid, kel on isiklik kogemus HIV-viirusega elamisel, hepatiidi põdemise kogemus ja/või narkosõltlase kogemus.

ARV-ravi piirab HIVi arengut inimese organismis ja lubab HIV-positiivsetel inimestel märkimisväärselt kauem elada ning olla võimeline tööks. Need kes läbivad edukalt tugiprogrammi, saavad preemiaks motivatsioonikupongi.

Peretuba

Eesti HIV-positiivsete Võrgustiku initsiatiivil ning Tallinna Linnavalitsuse rahalisel toel õnnestus luua toimiv peretuba HIVist puudutatud perekondade tarvis, kus HIV-positiivsed inimesed ja nende perekonnaliikmed saavad konsulteerida kogunud psühholoogidega, suhelda „võrdne võrdsele“ konsultantidega, küsida nõu, lahendada kriisilukordi ning töötada selle nimel, et sääraseid olukorrad ei hakkaks korduma. Konsultandid aitavad ka pereplaneerimisel.

Peretuba raames töötab ka lastetuba, kus kogunud spetsialistid töötavad lastega, kellel on olnud takistusi arengus. Selleks on loodud sobilik keskkond, ning tehtud valik didaktilistest materjalidest ning arendavatest mängudest.

Peretuba on suunatud pere ja abielusidemete tugevdamiseks ning psühholoogiliste peresiseste probleemide lahendamiseks.

HIV-positiivsete inimest eestkost

Võrgustiku heaks töötavad inimesed, kes seisavad HIV-positiivsete inimeste huvide ja õiguste eest.

Nende eesmärk on HIV-teemaga seotud organisatsioonide koostöö edendamine, HIV-probleematika kohta info jagamine, HIV-positiivsete kogukonna esindamine sotsiaalses, poliitilises ja majanduslikus sfääris. Ühete visioonide formuleerimine HIV-positiivsete inimeste erisuste kohta. Riiklike struktuuride, meedia ja juhtorganite informeerimine HIV-statistika osas. Edastame HIV-teemalist infot ja tegeleme HIV-ennetustööga ning propageerime ja võimaldame HIV-kiirtestimist üle Eesti.

Muudame Eesti tolerantsemaks!

Meie võrgustiku esindajad on avameelselt valmis rääkima elust HIV-positiivsetena ja võitlusest epideemiaga. Informeerime inimesi HIV-teemadel, katsume muuta negatiivset suhtumist HIV-positiivsetesse ning seeläbi parandada HIV-positiivsete elujärge meie riigis. Meie organisatsiooni liidrid ja aktivistid võtavad regulaarselt sõna telesaadetes ning raadioprogrammides.

Organisatsioon annab välja ka HIV-teemalisi infomaterjale.

EHPV fotonäitus „Me oleme inimesed“ – fotogalerii meie inimestest.

Fotodel on arstid, sotsiaaltöötajad, ministrid, vabatahtlikud, õpetajad, psühholoogid – inimesed, kes töötavad HIV-positiivsete parema elujärje nimel.

Meil on hulgaliselt aktiviste, kes aitavad läbi viia erinevaid aktsioone, muutes nii eneste elusid kui ka ümberkaudsete elusid õnnelikumaks, värvikamaks ja elamisväärsemaks. Meie näituse loosung : „Aidates teisi, jõuame me tõelise eneseteostuseni“. Fotode autor on Viktoria Melnikova – fotoajakirjanik ning EHVP vabatahtlik. Tema näitust on esitletud väga paljudel rahvusvahelistel konverentsidel Venemaal, Mehhikos, Brasiilias ja paljudes teistes riikides.

Finants ja tehnilise toe saamiseks teeme koostööd mitmete organisatsioonide, firmade ja fondidega. Koostööna valmivad erinevad informatiivsed ja profülaktilised materjalid HIV-viiruse ennetamiseks.

Meie partnerid: AIDS Foundation, East-West, Lasky, European AIDS Treatment Group, I- base ja teised.

HIV-ennetus

Väga oluline on noorteni viia asjakohast informatsiooni, et ära hoida suuri elulisi vigu.

Oleme osalenud projektis „Sport narkootikumide vastu“ mis samuti suunatud noortele.

Oleme alati huvitatud erinevatest ennetusprojektidest noorsooga, kuna arvame, et just nemad on sihtrühm kelleni jõudmine tagab oodatud tulemuse HIV-profülaktikas.

Igal aastal maikuu kolmandal pühapäeval viime läbi Rahvusvahelist AIDSi Ohvrite Mälestuspäeva. Üritused toimuvad Tallinnas, Narvas, Jõhvis, Kohtla-Järvel ja Pärnus.

Sääraseid massüritused haaravad kaasa suure hulga inimesi, kes hoolivad oma tulevikust ja tervisest. Ürituste jooksul jagavad meie vabatahtlikud laiali infomaterjale, vastavad küsimustele, räägivad sobilikust ning ohutust käitumisest

ja seksist ning süütavad küünlad mälestamaks meie seast AIDSi läbi lahkunud inimesi. Iga küünal on kui inimese saatus, mis on unikaalne ja habras. 1 detsember on ülemaailmne AIDSiga võitlemise päev. Sel puhul viime läbi üritusi üle kogu Eesti, kaasates kultuuritegelasi, poliitikuid ja ajakirjanikke.

Võrgustiku aktivistid jagavad infomaterjale ning tasuta kondoomi. Kaarli kirikus toimusid kontserdid, kus astusid üles rahvusvahelise tuntusega solistid.

Tänu koostööle Tervise Arengu Instituudi (TAI) ja AIDS Healthcare Foundationiga (AHF) kujunesid 30 november ja 1 detsember ka HIV-kiirtestimise päevadeks. Esmakordselt Eestis toimusid tasuta massilised

kiirtestimisüritused mis kandsid koondnimetust „ testides miljoneid“.

HIV kiirtestimine

Viime läbi ja propageerime HIV-kiirtestimist üle Eesti.

Parim viis HIViga võitlemiseks on HIV-kiirtestimise kättesaadavaks tegemine ning õigeaegselt alustatav ravi. Mida rohkem inimesi on teadlikud oma HIV-staatusest, seda tõenäosemalt alustavad nad õigeaegselt ARV-raviga ning saavad elada täisväärtuslikku elu. Kiirtestimine võimaldab teada saada oma HIV-staatuse mõne minutiga. Massilised kiirtestimisüritused Eestis on üldsuses äratanud huvi HIV-probleemi suhtes.

WWW.EHPV.EE

Koduleht sisaldab eelkõige uudiseid ja informatsiooni HIVi kohta.

Lisaks virtuaalset suhtluskeskkonda (foorum, kuulutused ning veebipõhine konsultatsiooniteenus).

Kodulehega liitunud saavad iganädalaselt valiku värskaid HIVuudiseid oma e-mailile.

Saab tutvuda meie organisatsiooniga, infomaterjalidega, fotogaleriiga, ülevõtetega möödunud HIV-teemalistest aktsioonidest ning meie teenustega: konsultatsioonid sotsiaalsfääris, psühholoogilised ja psühhoterapeutilised

töötoad ja „võrdne võrdsele“ konsultatsiooniteenusega. Viidatud on ka meie toredate koostööpartneritele.

Lisaks on EHPV esindatud Facebookis. See keskkond on sobilik enesetutvustuseks, uudiste ja fotomaterjali eksponeerimiseks. Peegeldame seal erinevaid aktsioone ning pakume infot meie tegevussuundadest ja organisatsiooni missioonist.

Kodulehel suhtleme publikuga läbi tekstilise ja audiovisuaalse formaadi.

HIV-positiivsete Võrgustiku tegevliikmete artikleid ja arvamused kuvatakse regulaarselt kodulehel ning lisatakse teemakohaseid fotosid ning videofaile. Meil on HIVi vastane programm, mis suunatud meestele kes seksivad meestega (MSM). Programmi eesmärk on sihtrühmale sobiva sotsiaalse keskkonna loomine ning riskantse seksuaalkäitumise ennetamine.

Töötoad, õpe ja HIV-positiivsete suvekool

Viime läbi HIV-positiivsete suvepäevi, kus osalevad võrdne-võrdsele konsultandid, spetsialistid ja infektsionistid, HIV-sfääris igapäevaselt töötavad inimesed ja HIV-positiivsed patsiendid, et jagada informatsiooni, panustada täiendkoolitusse, ning rääkida oma kogemustest.

STOP TB!

Projekti STOP TB raames tähistab EHPV ülemaailmset tuberkuloosiga võitlemise päeva.

Tallinnas, Narvas, Tartus, Kohtla-Järvel ning Eesti vanglates toimuvad tuberkuloosi- teemalised kohtumised arstidega, infotunnid ning lisaks HIViga ja tuberkuloosiga kaasnevate infektsioonide teemalised seminarid.

Ida-Virumaa tarvis on meil välja töötatud HIV/TB teemaline programm, mis lähtub ennetustöö käigus saadud statistilistest andmetest selles regioonis.

On ka kaardistatud kõik HIV/TB puudutavad teenused Ida-Virumaal. Projekti tulemustest lähtuvalt koostati meditsiinitöötajate ja eelkõige infektsionistide tarvis soovituslik HIV/TB aine meelepea.

Projekti raames toimusid järgnevad üritused:

- Ümarlauad infektsionistidega, kellega arutleti topeltdiagnoosi teemal.
- HIV+TB põdevate patsientide ravi teemadel.
- Toimused üritused ülemaailmse TB päeva tähistamiseks.
- Infotunnid ja seminarid, mis keskendusid TB profülaktikale ja ravile.
- Koostöös MTÜ Convictusega toimusid kõigis Eesti vanglates infotunnid tuberkuloosi teemal.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016
Varad		
Käibevarad		
Raha	59 763	44 692
Nõuded ja ettemaksud	40 517	2 153
Kokku käibevarad	100 280	46 845
Kokku varad	100 280	46 845
Kohustised ja netovara		
Kohustised		
Lühiajalised kohustised		
Võlad ja ettemaksud	13 298	5 472
Kokku lühiajalised kohustised	13 298	5 472
Kokku kohustised	13 298	5 472
Netovara		
Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	380	365
Eelmiste perioodide akumulieeritud tulem	41 008	48 550
Aruandeaasta tulem	45 594	-7 542
Kokku netovara	86 982	41 373
Kokku kohustised ja netovara	100 280	46 845

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2017	2016
Tulud		
Annetused ja toetused	372 066	265 444
Muud tulud	0	915
Kokku tulud	372 066	266 359
Kulud		
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-178 968	-115 999
Jagatud annetused ja toetused	-200	10 041
Mitmesugused tegevuskulud	-69 843	-84 758
Tööjõukulud	-77 231	-83 146
Kokku kulud	-326 242	-273 862
Põhitegevuse tulem	45 824	-7 503
Intressikulud	-20	0
Muud finantstulud ja -kulud	-210	-39
Aruandeaasta tulem	45 594	-7 542

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2017	2016
Rahavood põhitegevusest		
Põhitegevuse tulem	45 824	-7 503
Korrigeerimised		
Muud korrigeerimised	-230	-39
Kokku korrigeerimised	-230	-39
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-38 364	-1 790
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	7 826	3 330
Kokku rahavood põhitegevusest	15 056	-6 002
Rahavood finantseerimistegevusest		
Laekunud osakapital	15	0
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	15	0
Kokku rahavood	15 071	-6 002
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	44 692	50 694
Raha ja raha ekvivalentide muutus	15 071	-6 002
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	59 763	44 692

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

			Kokku netovara
	Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	Akumuleeritud tulem	
31.12.2015	365	48 550	48 915
Aruandeaasta tulem		-7 542	-7 542
31.12.2016	365	41 008	41 373
Aruandeaasta tulem		45 594	45 594
Asutajate ja liikmete sissemaksud	15		15
31.12.2017	380	86 602	86 982

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

MTÜ Eesti HIV-Positiivsete võrgustik 2017. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Vabariigi hea raamatupidamistavaga, mis tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele. Hea raamatupidamistava põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi Raamatupidamise seadusega ning seda täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt väljaantavad juhendid. EHPV kasumiaruanne on koostatud Raamatupidamise seaduse toodud kasumiaruande skeemi nr 1 alusel. Rahavoogude aruanne on koostatud kaudsel meetodil

Raha

Raha ning raha ekvivalentidena kajastatakse raha kassas ja pangas, nõudmiseni hoiuseid ja lühiajalisi pangadeposiite. Rahavoogude aruandes kajastatakse rahavoogusid äritegevusest kaudsel meetodil. Investeerimis- ja finantseerimistegevusest tulenevaid rahavoogusid kajastatakse otsemeetodil

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Tehingud välisvaluutas kajastatakse raamatupidamises tehingupäeval kehtinud Eesti Panga valuuta kursi alusel. Aruandes on valuutapõhised monetaarsed kirjed ümber hinnatud bilansikuupäeval kehtinud Eesti Panga valuutakursi järgi. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid on kasumiaruandes kajastatud perioodi tulu ja kuluna.

Nõuded ja ettemaksud

Ostjatelt laekumata arved on bilansis hinnatud lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest. Seejuures hinnatakse iga kliendi laekumata arveid eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta. Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded on sõltuvalt ebatõenäoliselt laekuva nõude tekkimise põhjustest kantud täies ulatuses üldhalduskuludesse. Ostjatelt laekumata arved, mille maksetähtaeg on ületatud rohkem kui 180 päeva võrra, on kantud kuludesse täies ulatuses. Lootusetud nõuded on kantud bilansist välja.

Varud

Varud võetakse arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukuludest, tootmiskuludest ja muudest otsestest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse.

Varude kuludes kajastamisel ja varude bilansilise väärtuse arvutamisel kasutatakse FIFO meetodit. Lõpetamata- ja valmistoodangu puhul on tootmise üldkulused varudele jagatud lähtudes ettevõtte normaalsest tootmismahust.

Varud hinnatakse bilansis lähtudes sellest, kumb on madalam, kas nende soetusmaksumus või neto realiseerimismaksumus. Materjale ja lõpetamata toodangut hinnatakse alla juhul, kui nendest valmistatavate valmistoodete hinnanguline soetusmaksumus ületab samade valmistoodete neto realiseerimismaksumuse.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Põhivarana on bilansis kajastatud varad maksumusega üle 2500 euro ning kasutusega üle ühe aasta.

Materiaalsed põhivarad võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb vara maksumusest ja kasutuselevõtmist võimaldavatest väljaminekutest. Põhivara amortiseeritakse lineaarsel meetodil lähtudes kasulikust tööaandest.

Ettevõtte kasutab materiaalse põhivara amortiseerimisel lineaarset meetodit. Materiaalse põhivara gruppidele on üldjuhul määratud järgmised amortisatsiooninormid/kasulikud eluead:

Materiaalse põhivara grupp	Amortisatsiooninorm	Kasulik eluiga
Maa	ei amortiseerita	ei amortiseerita
Ehitised ja rajatised	5–10%	10–20 aastat
Seadmed	15–25%	4–6 2/3 aastat
Sõidukid	25–30%	3–5 aastat
Muu inventar	30–50%	2–3 aastat

Tulud

Tulu teenuste müügist kajastatakse lähtudes valmidusastme meetodist, teenuse osutamisest saadavad tulud ja kasum kajastatakse proportsionaalselt samades perioodides nagu teenuse osutamisega kaasnevad kulutused.

Intressimisul kajastatakse lähtudes vara sisemisest intressimäärast

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016
Kokku raha	59 763	44 692

Lisa 3 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2017	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	3 039	3 039
Võlad töövõtjatele	5 456	5 456
Maksuvõlad	1 950	1 950
Saadud ettemaksed	2 853	2 853
Tulevaste perioodide tulud	2 853	2 853
Kokku võlad ja ettemaksed	13 298	13 298
	31.12.2016	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	2 971	2 971
Võlad töövõtjatele	1 870	1 870
Maksuvõlad	631	631
Kokku võlad ja ettemaksed	5 472	5 472

Lisa 4 Tööjõukulud

(eurodes)

	2017	2016
Palgakulu	57 721	62 142
Sotsiaalmaksud	19 510	21 004
Kokku tööjõukulud	77 231	83 146
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	7	7

Lisa 5 Seotud osapooled

(eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga	31.12.2017	31.12.2016
Füüsilisest isikust liikmete arv	4	4